

Hlavní připomínky k záměru Moravia Cans rozšířit výrobu do nové haly

Základní info

- ... najdete v petici a letáku, a také na www.zdravebojkovice.cz
- Ve zkratce: stávající výroba vzadu kolem cyklostezky na Pitín produkuje hluk na hranici normy a silný zápach, šířící se i více než 200 metrů.
- Námi oslovení experti uvádějí, že silný chemický zápach vždy indikuje emise škodlivin.
- **Nová hala je mnohem blíže městu. Jakou máme záruku, že po rozšíření výroby (jedná se o zvýšení o cca 130 %!) nebude mnohem více postižena obytná zóna? Blízko je mj. sídliště, školka, ZUŠ, fotbalové hřiště, koupaliště.**
- **Požadujeme, aby byla PŘED POVOLENÍM DALŠÍ VÝROBY přijata účinná opatření k minimalizaci emisí a hluku z průmyslové zóny. Jen tak můžeme technologii důvěřovat.**

Co namítáme k dokumentaci, která se 22. 5. projednává

1) Podjatost autora posudku

Dokumentace záměru má velkou řadu zásadních nedostatků (viz níže). Měl na ně upozornit nezávislý posudek. Ten ale víceméně se vším v dokumentaci souhlasil. Přestože posudek doporučuje, co je třeba vysvětlit či napravit, **nic z toho ale nepromítl do návrhu závazných podmínek**, tzn. nemyslel to vážně.

Před několika dny jsme náhodou zjistili, že autor posudku je bývalý jednatel a podílník firmy AZ GEO, která zpracovala pro Moravia Cans dokumentaci. **Je zde tedy jasný konflikt zájmů!** (Kdo a proč tohoto posudkáře vybral?)

Podjatost autora posudku vysvětluje, proč posudek neupozornil na zásadní chybějící údaje a nedostatky. Žádáme, aby byl stanoven nový autor posudku a tento nový posudek se na uvedené nedostatky zaměřil a žádal jejich doplnění do dokumentace.

2) Zápach a škodliviny

- Chybí dostatečné údaje o tom, jaké je stávající zatížení daného místa – nejsou zde např. vyčísleny emise z okolních provozů**, přestože je najdeme v registrech znečištění. Provedené hodnocení, jestli se záměr do daného území ještě „vejde“, tedy spočívá na zásadně neúplných údajích!
- Chybí důležité informace o používaných chemických látkách.** Není dostatečně uvedeno, jaké konkrétní látky a v jakých procentech jsou obsaženy v rozpouštědlech, mazadlech a lacích, jak se s nimi nakládá, a jak se likvidují. Není uvedeno, jaké jsou případné nebezpečné vlastnosti těchto složek. U uvedených nebezpečných látek (např. kyselina chlorovodíková nebo sírová a hydroxid sodný) chybí podrobnější informace o množství a nakládání s nimi. Tvrzení, na základě kterých je zpracována rozptylová studie a studie vlivů na lidské zdraví, lze tedy považovat za nedoložená fakta a v této fázi neověřitelná. **Nelze na základě nich hodnověrně posuzovat případná rizika pro lidské zdraví.** (Chemických látek má být **přes 2000 tun ročně**, nejedná se tedy o nic zanedbatelného.)
- Rozptylová studie, která počítá, jak se emise rozptylují v prostoru, vychází z meteorologických dat stanice Uherské Hradiště. U nás jsou ale přece **úplně jiné povětrnostní podmínky**, nadmořská výška atd. Je zde **snížené proudění vzduchu**, drží se v kotlině, což je zesíleno v letních parných dnech a při zimních inverzních situacích. **Rozptylová studie spočítala, že se zápach může nést cca 50 metrů. Proč je tedy realitou, že se dostane na půl cesty k přehradě nebo do města k poště?**
- Již nyní je u nás znečištění **jemnou frakcí polévatého prachu (více než 20 mikrogramů/metr krychlový) dvojnásobné, než doporučuje Světová zdravotnická organizace pro ochranu lidského zdraví** (tabulka 19 na straně 42 dokumentace). Toto **významné zdravotní riziko** se projevuje jak ve zvýšení celkové, tak kardiovaskulární úmrtnosti. V případě nemoci srdce a cév jde o zhruba zvýšení úmrtnosti o 12 %. Dokumentace ani posudek to nezmiňuje. Jak by se toto riziko zvýšilo po realizaci záměru?

Chceme zjistit, co vlastně čicháme a dýcháme.

Co je pro to potřeba:

- Zveřejňování řady informací: spotřeby a typu chemických látek, protokolů z měření emisí, protokolů z měření vnitřního prostředí ad.
- Kontinuální měření emisí škodlivin (zatím se měří jen jednou ročně)
- Nezávislá studie úniků zápachu a škodlivin ad.

3) Hluk

Zátěž hlukem je v blízkosti průmyslové zóny již **na hranici normy, v nejbližší zástavbě jsou limity překračovány**. A pozor, například v ulici Tovární není hluk dramatický, ale vzhledem k členitosti terénu se šíří z údolí na kopce. Zatížené jsou tak ulice Kosmákova, včetně části Chmelnice, která na ni svahovitě přechází, ulice Pitínská, Drahy, Nad zahradami, Potok, je slyšet i na 1. Máje. Slabě je slyšet až na zámku. Kde naproti tomu není slyšet vůbec, je Ústsko, které je odstíněné přírodní překážkou. Jedná se o **nepřetržitý hluk (včetně noci)**, nikoli nárazový - je velmi nepříjemný a snižuje pohodu bydlení. Nadlimitní hluk má podle Světové zdravotnické organizace již závažný vliv na zdraví.

Není tedy přece možné do prostoru přidávat další hluk rozšířením výroby! (I kdyby odhlučnění haly dobře fungovalo, nějaký hluk z ní určitě bude, navíc přibude hluk z obsluhy a dopravy.)

Nejdříve je potřeba přijmout protihluková opatření a prokázat výrazně sníženou hladinu hluku dalším měřením. Teprve potom může být povoleno rozšíření výroby.

Hluk požadujeme snížit na úroveň doporučenou pro **evropský prostor v noci, tedy 30 db** (WHO 2009).

4) Doprava

Napočítali jsme, že Tovární ulicí (tedy do všech firem v areálu) projede **během dne cca 120 kamionů a nákladních aut**, tedy průměrně **jedno nákladní auto každých 6 minut**. (Pozn.: jedná se o průjezdy; nepočítali jsme dodávky). V noci je nákladní doprava řádově nižší, ale ne nulová. V případě navýšení výroby Moravia Cans v nové hale se má počet nákladních aut zvednout o 75, tedy na cca 200 průjezdů za den. Spolu s projektovanými 1300 průjezdy osobních aut by byly Bojkovice zatíženy více než **1500 průjezdy aut za den**, což přináší **emise výfukových plynů, hluk a prašnost**. Protože jsou Bojkovice rozděleny na dvě poloviny právě **hlavní ulicí**, kudy tyto auta musí projet, **snižuje se i bezpečnost provozu**.

Na toto téma by se mělo diskutovat – **zeptat se lidí na problémy s tím spojené a najít vhodná opatření na zvýšení bezpečnosti, snížení prašnosti a hluku** atd. Může mezi ně patřit častější zemetání postižených ulic, výsadba zeleně, která prašnost a hluk částečně pohltí ad. Na nákladech by se měly podílet dotčené firmy. Firma by měla zvážit svozy zaměstnanců autobusy, jako to dělají jiné firmy v regionu.

Co vás ještě může zajímat

• Realita / teorie

Všimněme si, že autoři dokumentace a posudku většinou mluví o výpočtech, tedy o teorii. Zatím nám nikdo neodpověděl, proč se liší od praxe. **Co je důležitější – výpočty, kam by se zápach mohl šířit, nebo to, kam se skutečně šíří???** Doufáme, že to úřady vezmou v potaz!

• Zaměstnanost

Přípomínky **nemají v žádném případě za cíl připravit lidi o práci**. Naopak, vzhledem k tomu, že silný zápach uniká okny, je jasné, že je vevnitř nepříjemné pracovní prostředí. Od řady zaměstnanců pracujících na linkách víme, že mají **zdravotní potíže - krvácení z nosu, bolení hlavy atd.** Těkavé organické látky mají řadu negativních účinků na zdraví. Tato iniciativa směřuje k tomu, **aby byly zlepšeny nejen vlivy na okolí firmy, ale i prostředí pro zaměstnance**.

• Vztah k městu

Dokumentace zmiňuje ekonomický přínos záměru v podobě vlivů na místní ekonomiku.

Ano, lidé zde dostanou práci, což je určitě přínosem (bude-li to práce odpovídajícím způsobem zaplacená a bez zdravotních rizik).

Firma má **akcionáře na Maltě**, takže vliv na místní ekonomiku například v podobě odvedených daní je otázkou. **Statutáři a manažeři** pocházejí ze Zlína, Otrokovic ad. – **nemají tedy vazbu na místní prostředí**, hluk a zápach jejich rodiny nepostihuje. Stejně tak v kanceláři nejsou vystaveni zápachu, který čichají zaměstnanci ve výrobě.

Moravia Cans má údajně platit část z nákladů na cyklostezku Bojkovice-Krhov. (Je tomu tak?) Vzhledem k tomu, že dříve na život v Bojkovicích nijak výrazně nepřispívala, mohlo by to být spíše známkou toho, že se snaží utišit nesouhlasné postoje občanů a města.

- **Salámová metoda**

Způsob, jakým byla v nové hale spuštěna výroba, je poněkud zvláštní. V roce 2010 byla povolena **skladovací hala**. V létě 2016, až když se hala stavěla, požádala firma o **změnu stavby před dokončením** (na výrobní účely) a stavební úřad jí vyhověl. V této fázi firma uvádí **2 linky ve zkušebním zpomaleném provozu, které vyrábí jakési menší plechovky**. Povolení je na 450 000 m²/rok povrchových úprav a skladu do 100 t, tedy množství těsně pod hodnotami, které by už vyžadovaly tzv. velké posuzování EIA!

Povolení bylo vydáno 1. 8. 2016. Hned 15. 8. 2016 Moravia Cans objednala studii EIA na následující 3 linky a výrazné zrychlení stávajících 2 linek.

Vypadá to tudíž, že **záměr byl účelově rozdělen do dvou fází, aby nebyl celý posuzován v rámci procesu EIA**. Jednak by to firmu zdrželo a druhak by hrozilo, že vzhledem k problematickému provozu starších hal by záměr nemusel vůbec projít. Dokumentace uvádí, že firma se změnou haly ze skladovací na výrobní účel dávno počítala. **Proč tedy nepodrobila celý záměr plnému procesu EIA, aby se důkladně zhodnotily vlivy na životní prostředí a zdraví a aby se k němu mohla vyjádřit veřejnost? Ve chvíli, kdy je hala postavena jako výrobní, už se těžko hledají jiné varianty.**